

PM Rotel I (Dnr KS 2023/1155)

Inbjudan till samråd om nya villkor angående ansökan om ändrade inläckagemängder i driftskedet för fyra av de villkorade delsträckorna; Saltsjön, 2a Sofia, 2b och c Katarina Bangata och 4a Luma – nya tunnelbanan

Remiss från Region Stockholm
Remisstid den 13 december 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Arbeten pågår med att förlänga den blå linjen av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka, med en koppling till Söderort.

Region Stockholm har till Stockholms stad remitterat förslag till avgränsningssamråd gällande nya villkor angående ansökan om ändrade inläckagemängder i driftskedet för fyra av de villkorade delsträckorna; Saltsjön, 2a Sofia, 2b och c Katarina Bangata och 4a Luma för den nya tunnelbanan för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Södermalms stadsdelsnämnd. Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd har inte inkommit med svar. På grund av kort remisstid har miljöförvaltningen och trafikkontoret svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret anser att infrastruktur och samhällsplanering måste utformas för att gynna klimatsmart resande i form av kollektivtrafik, cykelbanor och transportsnåla resmönster och anser att arbetet med utbyggd tunnelbana är mycket viktigt för såväl staden som regionen.

Miljöförvaltningen konstaterar att de föreslagna förändringarna av villkor för grundvattenbortledning huvudsakligen är en fråga för länsstyrelsen och anser att det är viktigt att den ökade grundvattenbortledningen inte leder till ökad risk för förorenings-spridning som kan nå ytvatten eller förorena omgivande mark.

Vidare anser förvaltningen att det är viktigt att den ökade grundvattenbortledningen inte leder till sänkning av grundvattennivåer så att alléer och andra sådana skyddsvärda objekt påverkas negativt.

Trafikkontoret påpekar att ökade mängder inläckande vatten under driftsskedet kan komma att påverka grundvattennivåerna både tillfälligt och permanent och att påverkan på vegetation kommer att visa sig först efter flera år. Det är därför viktigt att kontrollprogrammen finns kvar efter driftsättning av tunnelbanan. Vidare ser trafikkontoret positivt på skyddsinfiltation som metod för att förbättra situationen och att detta generellt sett bör permanentas för att under längre tid motverka sättningar eller annan negativ påverkan på omgivningen.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Den nya tunnelbanan mellan Älvsjö och Fridhemsplan kommer att bidra till ett mer robust kollektivtrafiksystem och binder ihop delar av staden som idag saknar god kollektivtrafikförsörjning med större knutpunkter och nya stadsdelar. Utbyggnaden av tunnelbanelinjen kommer att skapa stora positiva effekter för staden och skapar förutsättningar för staden att växa på ett hållbart sätt.

Det är viktigt att ökad grundvattenbortledning inte får leda till förorenings-spridning från förorenad mark inom influensområdet och att ökade inläckagemängder inte skadar stadens gator och anläggningar. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 6 december 2023

Karin Wanngård

Bilaga

Remiss – Inbjudan till samråd om nya villkor angående ansökan om ändrade inläckagemängder i driftsskedet för fyra av de villkorade delsträckorna; Saltsjön, 2a Sofia, 2b och 2c Katarina Bangata 4a Luma, dnr KS 2023/1155-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Arbeten pågår med att förlänga den blå linjen av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka, med en koppling till Söderort. Sträckan utgörs av 11,5 kilometer enkelspårtunnlar eller dubbelspårtunnlar, sex nya stationer och tre anslutningar till befintliga stationer, servicetunnlar och arbetstunnlar.

Region Stockholm, Förvaltning för utbyggd tunnelbana (FUT) har genom Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätts deldom den 19 juni 2019, mål M1431-17, meddelats tillstånd till bortledning av grundvatten och skyddsinfiltration för anläggandet av tunnelbanan. Tillståndet är förenat med ett antal villkor. Bland annat ska regionen utföra tätningsarbeten så att inläckaget av grundvatten till tunnarna begränsas. För vissa delsträckor har dock FUT efter hand gjort bedömningen att inläckagevillkoren under drifttiden inte kommer att kunna innehållas. Med anledning av detta förbereds en ansökan om omprövning av inläckagevillkoren, alternativt ansöka om ett påbyggnadstillstånd, rörande ökade inläckagemängder under drifttiden. Regionen gör bedömningen att åtgärden kan antas innebära betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 24 § miljöbalken och har med anledning av detta inbjudit till samråd gällande ansökan om omprövning.

Stockholms stad bereds möjlighet att yttra sig, eftersom som staden framförallt i egenskap av fastighetsägare, kan komma att påverkas av åtgärden. De föreslagna förändringarna av villkor för grundvattenbortledning är huvudsakligen en fråga för länsstyrelsen.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Södermalms stadsdelsnämnd. Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden och Södermalms stadsdelsnämnd har inte inkommit med svar. På grund av kort remisstid har miljöförvaltningen och trafikkontoret svarat med kontorsyttranden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 november 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges Budget för 2023 framgår att staden har som mål att Stockholm ska vara en fossilbränslefri och klimatpositiv stad år 2040. Infrastruktur och samhällsplanering måste utformas för att gynna klimatsmart resande i form av kollektivtrafik, cykelbanor och transportsnåla resmönster. Staden deltar aktivt i arbetet med utbyggd tunnelbana och anser att detta är mycket viktig för såväl staden som regionen.

Stadsledningskontoret vill i övrigt hänvisa till de yttranden som inkommit från stadens övriga remissinstanser. Miljö- och hälsoskyddsnämndens har bland annat framfört att en ökad grundvattenbortledning inte får leda till förorenings-spridning från förorenad mark inom influensområdet. Trafiknämnden har påpekat att ändrade förutsättningar gällande drifttidens inläckagevillkor kan komma att påverka grundvattennivåerna. Detta kan leda till sättningar i gator och anläggningar och påverka berörda områdens vegetation negativt. Påverkan på vegetation kommer att visa sig först efter flera år och berör vegetation på park- respektive gatumark. Det är därför viktigt att kontrollprogram omfattar kontroll av sättningar i gaturummet och kontroll av grundvatten-sänkningar som kan påverka vegetation i parker och gatumark negativt. Vidare är det av största vikt att kontrollprogram och skyddsinfiltration fortsätter även efter det att tunnelbanan driftsätts.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens yttrande daterat den 10 november 2023 har i huvudsak följande lydelse.

De föreslagna förändringarna av villkor för grundvattenbortledning är huvudsakligen en fråga för länsstyrelsen.

I det influensområde som berörs finns ett antal kända föroreningar i mark. Det är viktigt att den ökade grundvattenbortledningen inte leder till ökad risk för förorenings-spridning som kan nå ytvatten eller förorena omgivande mark.

Inom influensområdet finns alléer och andra naturobjekt som är skyddsvärda. Det är viktigt att den ökade grundvattenbortledningen inte leder till sänkning av grundvattennivåer så att sådana objekt påverkas negativt.

Vid prövning i mark- och miljödomstolen har nämnden för avsikt att som remissinstans yttra sig direkt till domstolen.

Trafikkontoret

Trafikkontorets yttrande daterat den 16 november 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Ökade mängder inläckande vatten under driftsskedet kan komma att påverka grundvattennivåerna både tillfälligt och permanent. Detta kan ge sättningar eller andra skador i gator och anläggningar och påverka berörda områdens vegetation negativt.

Påverkan på vegetation kommer att visa sig först efter flera år. Det är därför viktigt att kontrollprogrammen finns kvar efter driftsättning av tunnelbanan och att de omfattar kontroll av sättningar i gaturummet och kontroll av grundvattensänkningar som kan påverka vegetation i parker och gatumark negativt efter driftsättning.

Trafikkontoret ser positivt på skyddsinfiltration som metod för att förbättra situationen. Generellt sett bör detta permanentas för att under längre tid motverka sättningar eller annan negativ påverkan på omgivningen.